

forkastet efter det andet, saa at der ingen Beslutning bliver tagen, uagtet der skal tages Beslutning, da Bygningen skal opføres, og det ikke kan staae hen. Det Selvsamme vil, som sagt, kunne blive Tilfældet i mangfoldige Sager, der komme til at foreligge Amtsrådet. Som Bestemmelsen staaer i Lovforslaget, vil saaledes det Tilfælde oftere kunne indtræde, at der ikke kan tages nogen Beslutning.

Hvad Bestemmelserne i § 16 om Præstens Stilling angaaer, da er jeg aldeles enig i, at Præsten slet ingen Indflydelse skal have paa Fattigvæsenets Sager, og jeg maa altsaa være uenig med den første ærede Taler (Haffner), der anstaae det for at være aldeles rigtigt, at Sognepræsten var den Ledende og Afgjørende med Hensyn til Fattigvæsenets Sager, med Hensyn til Vedvarelsen af de Fattiges Trang og af, hvor stor Understøttelse de skulde have. Det ærede Medlem meente, at det hørte med til Præstens Pligter at gaae omkring og besøge de Fattige og Syge. Ja, det finder jeg ogsaa, men Sognets Beboere kunne ikke bestomindre ligesaagodt bestemme de Fattiges Trang som Sognepræsten, og det er meget naturligt, at de faae Afgjørelsen af, hvor meget der skal gives, og at Betydelsen af de Fattiges Anliggender ikke ligger under Præsten; mig forekommer det at være det ene Rigtige, at han ikke har Noget dermed at gjøre. Det ærede Medlem ansøgte, at det, da Præsten er en lønnet Person, vilde være rigtigere at lade ham beholde den med Fattigvæsenets Ledelse forbundne Byrde og derimod at lade Sognerådet, der faaer saa mange andre Byrder, blive fri for denne Deel deraf. Men jeg mener rigtignok, at denne Grund ikke er tilstrækkelig; bliver Byrden for stor for Sognerådet, saa staaer det jo dette frit for, med Amtsrådet samtykke, at forøge sit Medlemsantal og saaledes at faae Byrden fordeelt paa flere. — Hvad derimod Præstens Stilling som Tilsynsmand ved Skolen angaaer, da er jeg aldeles uenig i den Bestemmelse, som findes i Lovforslagets § 16. Det Tilsyn, som derafter

vil blive ført, troer jeg vil blive uholdbart. At Præsten i Forening med Sognerådet, enten dette nu kommer til at bestaae af 9 eller 15 Medlemmer, skal føre Tilsyn ved Skolen, er jeg overbevist om vil blive uheldigt, og jeg vil derfor ligesom de to foregaaende ærede Talere (Haffner og Mourier-Petersen) være meget tilbøjelig til at søge en Forandring foretaget paa dette Punkt i Lovforslaget. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke lægger nogen stor Vægt paa Sognerådet's Tilsyn ved Skolen. Erfaringen har jo forøvrigt vist, hvor stor Betydning det har. Sogneforstanderskabet staaer aldeles magtesløst overfor en Skolelærer. Dets Medlemmer komme og see paa Skolen og paa, hvorledes Tilstanden i den er; de finde Tilstanden slet, og de klage, hvad bliver Følgen? Skolelæreren bliver alligevel siddende, og af forskjellige Grunde blive de bange for at være Uvenner med ham, og saa tie de stille. Det samme vil vistnok ogsaa blive Tilfældet for Fremtiden. Det Æneste, som jeg kan ønske, at der maa blive bestemt, naar Sognerådet's Tilsyn ved Skolen skal have nogen Betydning, det er, at Sognerådet skal have Myndighed til at afsætte og opsiges Skolelæreren, naar han ikke opfylder sin Pligt; saa kan dets Tilsyn faae praktisk Betydning; men uden en saadan Bestemmelse troer jeg ikke, at det Tilsyn, som føres ved Skolen af Lægsfolk eller af Communalbestyrelserne, kan have stor Betydning.

Den første ærede Taler (Haffner) omtalte den Bestemmelse, der staaer i sidste Stykke af § 19 om en Afregning mellem de forskjellige Communer. Denne Bestemmelse er heller ikke mig ganske klar, navnlig forsaavidt den angaaer Sager, i hvilke Fællesskabet ikke kan opføre, f. Ex. med Hensyn til Districtshestelægderne, Sordemoderdistricterne og saa fremdeles. Disse Byrder hvile jo paa Hartkornet; hvor nu en Afregning først har fundet Sted, der kunne de vel godt gaae over til i selve de Communer, der skulle bidrage til disse Byrder, at opkræves som andre communale Udgifter; men hvor saadant Fællesskab ønskes eller maa bevares,